

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ГОМОВИЧ О.Я. Нетрадиційні методи навчання на уроках у початковій школі	56
ГОПОНЬКО С. І., ХОМА О. М. Вивчення елементів синтаксису в початковій школі на компетентнісних засадах	58
ГРАБ М. В. Інтеграція як одна із складових забезпечення якості природничої освіти майбутніх педагогів	60
ДЖАНДА Г. Б. Компоненти наступності професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів на засадах праксеологічного підходу	62
ДІДИК Я.В., ЛІБА О.М. Задачі як засіб розвитку творчого мислення молодших школярів на уроках математики	65
ДОБОШ О. М. Підвищення ефективності освітнього процесу в ЗВО за допомогою робочих зошитів	67
ДОБОШ О. М., КАРАМАНИЧ О.В. Професійна діяльність керівників (менеджерів) закладів освіти в полікультурному освітньому середовищі	69
ДОБОШ О. М., КОНКУС Р.А. Хмарні сервіси GOOGLE в аспекті управління ЗДО	70
ДОБОШ О. М., РУСАНЮК М.В. Технологія проєктування розвитку ЗДО	73
ДОБОШ О. М., СЕМСИЧКО І.В. Медіакомпетентність сучасного педагога як складова професійної компетентності	75
ДОБОШ О. М., ХАЛАН Т.Ю. Підготовка майбутніх вихователів до формування доброзичливості у дітей старшого дошкільного віку: виклики сьогодення	77
ЗУБ Н. Формування комунікативно-компенсаторної компетенції учнів старшої школи на уроках англійської мови	78
ЗЯБЛОВСЬКА Д.Є. Аналіз структури та змісту професійних компетентностей в освітніх програмах підготовки дизайнерів в Україні та Данії	80
ІВАНИЦЬКА О. Formation of intercultural competence of senior school learners in english lessons on the basis of local history material	82
ЙОВБАК А. В., ФЕНЧАК Л.М. Уплив сімейного виховання на формування особистості здобувача початкової освіти	84
КАМПОВ Н.В. Розвиток діалогічного мовлення молодших школярів у системі розвивального навчання на уроках української мови	86
КАС'ЯНЕНКО О.М. Сучасні форми роботи корекційного педагога з батьками дитини з особливими освітніми потребами	88
КАС'ЯНЕНКО О.М., МАТЬОЛА І. В., СЮГАЙ Є. В. Шляхи здійснення індивідуального підходу в процесі розвитку мовлення дошкільників	90
КАЧУР М.М., СТЕПАНОВА Л.П. Професійна підготовка вчителів мистецтва у системі полікультурної освіти	92
КИРИТА В., ФЕНЧАК Л.М. Особливості навчання сучасних школярів через призму теорії поколінь	93
КОБАЛЬ В.І., ЗАГОРОДНЯ Г.В. Мотивація педагогічних працівників ЗДО як функція управління персоналом	95
КОСТИЧ М.В., МИХАЙЛОВА К.В. Пізнавальна активність як прояв інтересу дитини до навколишнього світу	97
КОСТЬ Е. Ю., САМОФАЛ Л. О., ЛАЛАК Н. В. Вплив сім'ї та ЗЗСО на формування моральних цінностей дітей молодшого шкільного віку	99
КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Навчальна практика як компонент розвитку творчого мислення здобувачів вищої педагогічної освіти	101
КУЗЬМА О. І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Особливості національно-патріотичного виховання у початковій школі	103
КУРТА Я. The use of authentic materials for the formation of english linguistic and socio-cultural competence of secondary school learners	105
ЛАВРЕНОВА М.В. Освітній процес в умовах воєнного стану	107

informational texts for reading and listening – compliance with the general background, thematic integrity; to works of the song-poetic genre – the impact on the emotional sphere of the student [1, p. 7].

The criteria for selection of educational materials of local lore, namely have been substantiated and formulated: criteria of general knowledge among native speakers, cultural and local lore value, authenticity, taking into account the addressee of the selection, informative and meaningful and thematic. The text was chosen as the unit of selection.

Requirements for exercises for the formation of intercultural competence Have been also formulated, namely: cultural orientation, motivation, communication, the presence of the addressee of speech and taking into account the relationship between the addressee and the addressee; exercises can be provided with natural and specially created supports, in particular verbal, which are gradually removed; exercises should have an element of novelty.

Література

1. Frank, J. (2013). Raising Cultural Awareness in the English Language Classroom. *English-teaching forum*, 51(4), 2-11.

2. Bondar T., Telychko N., Tovkanets H., Shcherban T., Kobal V. Trends in Higher Education in EU Countries and non-EU Countries: Comparative Analysis. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*. 2020. Vol.12, Issue 2. (Suppl.1). P. 77–92

3. Slay H., Smith D. A. Professional identity construction: Using narrative to understand the negotiation of professional and stigmatized cultural identities. *Human Relations*. 2011. № 64. P. 85–107.

УДК 37.018.1-043.2:373.3.015.311-052

ЙОВБАК А. В., ФЕНЧАК Л.М.
Мукачівський державний університет

УПЛИВ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ЗДОБУВАЧА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Питання належного виховання дітей, досягнення порозуміння між батьками і дітьми, відповідальності батьків за неналежне виконання батьківських обов'язків завжди є важливими й актуальними. Законом України «Про охорону дитинства» визначено, що батьки або особи, які їх замінюють, зобов'язані виховувати дитину, піклуватися про її здоров'я, фізичний, духовний і моральний розвиток, навчання, створювати належні умови для розвитку її природних здібностей, поважати гідність дитини, готувати її до самостійного життя та праці. Тому неналежне виховання малолітнього – це правопорушення батьків і, як наслідок, настання відповідальності.

Виховна функція сім'ї спрямована на формування і розвиток особистості молодшого школяра, її соціалізацію. Соціально-економічний стан сім'ї, соціально-професійний статус батьків, їх освітній і культурний рівень безпосередньо впливає на якість виховання. У зв'язку з особливою виховною роллю родини виникає питання про те, як зробити так, щоб максимізувати

позитивні і звести до мінімуму негативні впливи родини на виховання здобувача початкової освіти [1].

Сучасна школа, повинна сприяти батьківському всеобучу щодо правильного мистецтва виховання, підвищувати їх педагогічній культурі, що передбачає не лише забезпечення їх знаннями, а й уміннями, оскільки навчити виховувати можна лише в практиці. Зокрема, реалізація у освітньому середовищі школи таких основних напрямків виховання: естетичне й етичне виховання, виховання почуття обов'язку, чесності й правдивості, фізичне виховання. Але першочерговим є заохочення школяра до праці. Щоб праця здійснювала правильний виховний вплив на дітей, вона, на думку дослідників та педагогів, повинна бути посиленою, результативною, осмисленою, творчою, педагогічно доцільною, колективною [2]. Самообслуговування в школі та сім'ї – це найбільш доступний і повсякденний вид праці для учнів початкової школи. З нього розпочинається виховання у дитини працелюбності, залучення її до все більш складних видів трудової діяльності. Досвід показує, що педагогічно правильна організація цієї праці стає доброю звичкою, не тільки обов'язком, а й потребою школярів. Привчання дітей до самообслуговування розпочинається в сім'ї. Першим етапом трудового виховання є поступове привчання дітей до невеликих та посильних для їхнього віку трудових завдань. У цей період краще привчати дітей до самообслуговування.

Наступним етапом є розширення видів праці від самообслуговування до обслуговування сім'ї в цілому. Уже молодший школяр може пришити гудзик до сорочки молодшого брата чи сестри, випрасувати рушники тощо. Важливим у трудовому вихованні є врахування індивідуальних особливостей учнів. Так, фізично ослабленим дітям, не звільняючи їх від праці, слід доручати нескладну роботу, бажано на свіжому повітрі. Отже, сім'я як інститут соціалізації займає важливе місце. Виховання дитини в сім'ї повинно супроводжуватися громадянським почуттям батька і матері, їх обізнаністю з життям дитини та відповідальністю за її виховання. Першочерговим у процесі виховання є заохочення дитини до праці, яке повинно починатися в дошкільні роки. Трудову участь дітей у сім'ї необхідно спочатку пов'язувати з грою, поступово привчаючи дитину до праці та відповідальності за свої вчинки.

Головне полягає в тому, щоб кожен педагог чітко уявляв мету педагогічного впливу, тонко відчував технологію педагогічного процесу як цілісного явища, умів включатися в нього, переключатися, прогнозувати, вивчати і перевіряти одержані результати на різних етапах розвитку виховної системи, систематично збагачуватися методами виховного впливу, педагогічного дослідження опрацювання одержаних результатів, визначаючи на цій основі форми виховного впливу.

Ефективність масових, групових та індивідуальних форм виховання зростає за умови, якщо вони проведені у певну систему, пов'язані між собою і доповнюють одна одну. Кожна із форм має свою специфіку в реалізації завдань виховання. У процесі виховання педагог має постійно дбати про формування в дітей певних мотивів самовиховання через актуалізацію необхідних потреб [3].

Отже, мета виховання в сучасній початковій школі - вироблення кожним учнем переконань, волі й навичок діяти в інтересах і на користь Батьківщини, нагромадження ними досвіду існування в межах української нації та комунікації з носіями інших культур.

Література

- 1.Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник / Л.В. Кондрашова, О. О. Лаврентьєва, Н. І. Зеленкова. – Кривий Ріг, 2008. – 105 с.
- 2.Андрощук І.В, Методика виховної роботи / І.В Андрощук, І.П. Андрощук – Тернопіль : Богдан, 2014. – С.8-11
3. Безбородих С.М. Теорія і методика виховання молодших школярів./ С.М Безбородих. – Старобільськ : ЛНУ імені Т.Шевченка, 2019. – С.8-20.

УДК 373.3.016:811.161.2: [37.091.313(043.2)

КАМПОВ Н.В.

ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ»
Мукачівського державного університету

РОЗВИТОК ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У СИСТЕМІ РОЗВИВАЛЬНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Мовленнєвий розвиток молодших школярів завжди був і залишається пріоритетним напрямом роботи початкової школи. Адже сучасне суспільство зацікавлене в особистості, яка володіє умінням вибудовувати стратегії співробітництва у різних життєвих обставинах. Тому питання формування у школярів умінь діалогічного мовлення у теорії й практиці вивчення української мови набувають нині першочергової ваги. Так, у Державному стандарті початкової загальної освіти зазначено, що «розвиток мовлення має набути статусу провідного принципу мовної освіти в загальноосвітній школі, зокрема в її початковій ланці». Серед ключових компетентностей на першому місці – вільне володіння українською мовою, що передбачає «вміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти...» [1]. У цьому контексті важливого значення набуває процес забезпечення розвивального навчання, у системі якого розглядається проблема розвитку діалогічного мовлення молодших школярів.

Першочерговим завданням сучасних науковців, методистів у процесі розробки програм розвитку мовлення є навчити молодших школярів складати діалог, що в науковій літературі трактується як «комунікативний акт, у якому має місце зміна ролей мовця і слухача. Він відбувається в певній ситуації спілкування і є її продуктом» [2, с. 38]. Ставши школярем, дитина потрапляє в умови сучасного освітнього середовища, яке за своєю суттю є діалогічним, оскільки побудоване на принципах діалогічного спілкування та проблемного навчання. Реалізація цих принципів в освітньому процесі активізує в молодшого школяра потребу в діалозі, обговоренні з учителем, однокласниками, батьками різних життєвих ситуацій тощо. Однак спілкування утруднене недосконалістю діалогічного мовлення молодших школярів: його побутовим, ситуативним

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>